

بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

(مطالعه موردی: سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس)

(بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲)

(صفحات ۳۵ تا ۶۰)

زهرا خسروانی^{۱*} مسعود جعفری نژاد^{۲*} علی رضا گلشنی^۳

دریافت: ۹۶/۰۷/۳۰

پذیرش: ۹۶/۰۹/۱۰

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲) است. سوال اصلی پژوهش این است که آیا سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس در بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ با شاخص‌های سبک زندگی اسلامی- ایرانی مطابقت دارد؟ در راستای یافتن پاسخ به پرسش فوق الگوی طراحی گردید که مبانی سبک زندگی کارگزاران سیاسی را از قرآن، سنت مقصومین (ع) و عقل گرفته شد. با توجه به این که هسته‌ی اصلی فرهنگ کشور ما را بین تشکیل داده است، توجه به سبک زندگی بومی مستلزم توجه به ظرفیت‌هایی است که در این زمینه در بطن دین نهفته است. لذا با نگاهی به قرآن، سنت مقصومین (ع) و عقل می‌توان مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی را یافت و آن را الگو قرار

Z_khosravani@yahoo.com

Jafarinezhad@iaush.ac.ir

Agolshani41@yahoo.com

۱. دانشجوی دکترای علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا؛

۲. استادیار علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا (نویسنده مسئول)؛

۳. دانشیار علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا؛

تحلیل نشانه‌شناسنخی موائع تحقق اقتصاد مقاومتی و ارائه راهکارها.....

داد. به نظر می‌رسد مؤثرترین و عملی‌ترین روش در تربیت فرد با تمام ابعاد دینی، اخلاقی، سیاسی آن ارائه الگو می‌باشد. روش پژوهش حاضر به دلیل اینکه موضوع سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و مولفه‌های مربوط به آن غالباً کیفی است از روش مصاحبه حضوری و روش دلفی استفاده شده است. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر مبنای الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت است اما میزان آن از دیدگاه کارمندان، کارگزاران و ارباب رجوع با هم تفاوت دارد. همچنین شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی شامل تقوا، عدالت، امانت داری، تواضع و فروتنی، توجه به کرامت انسان‌ها، صداقت و راستی، ساده زیستی و قناعت، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، مشورت و همفکری، تخصص و تعهد در سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر حسب نوع پاسخگویان (کارمند، کارگزار و ارباب رجوع) در سطح $p < 0.01$ تفاوت معناداری دارد. به این صورت که کارگزاران شاخص‌های سبک زندگی خود را بیشتر از کارمندان و ارباب رجوع بر مبنای الگوی اسلامی - ایرانی ارزیابی کرده‌اند و کارمندان و ارباب رجوع شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی را کمتر گزارش کرده‌اند.

وانگکان کلیدی: سبک زندگی، کارگزاران سیاسی، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، استان فارس.

مطالعات میاز فرهنگی

مقدمه ۴۰

سبک زندگی از دو واژه سبک (style) و زندگی (life) تشکیل شده است. سبک زندگی اموری است که به زندگی انسان اعم از بعد فردی و اجتماعی، مادی و معنوی او مربوط می‌شود. این امور شامل بیشنهای (ادراک‌ها و اعتقادات) و گرایش‌ها (ارزش‌ها، تمایلات و ترجیحات) که اموری ذهنی و یا رفتار درونی هستند و همچنین رفتارهای بیرونی و موقعیت‌های اجتماعی هستند. با به کارگیری مفهوم سبک زندگی و تعمق در آن می‌توان از هنجارهای پنهان در اذهان، باورها و رفتارهای مردم یک جامعه، سر درآورد و از جهت‌گیری‌ها و الگوهای موجود یا در حال شکل‌گیری، تفسیر واقع‌بینانه‌ای ارائه کرد.

تأثیر تمدن غربی بر سبک زندگی مسلمانان و جامعه ایران بسیار جدی است تا حدی که به صورت الگوهای نسبتاً ثابت و عادات روزمره درآمده است. گسترش شهرنشینی و صنعتی شدن، استفاده روز افزون از پدیده‌های فضای مجازی، جهانی شدن و علوم انسانی غربی وارداتی، نگرش ایرانیان را به سمت الگوهای غربی سوق داده و باعث تغییراتی در سبک زندگی جامعه ایرانی و کارگزاران شده است. این در حالی است که اسلام دارای برنامه و روش روشن برای زندگی است. اصلاح سبک زندگی عموم مردم به ویژه کارگزاران یکی از الزامات پیشرفت و تمدن سازی اسلامی است. در نظام توحیدی کارگزاران باید شرایط و ضوابط خاصی برای حاکم شدن در جامعه اسلامی و مدیریت آن داشته باشند تا بتوانند جامعه و انسان‌ها را به رشد و تعالی برای حیات جاویدان برسانند. از این رو رفتار یک مسئول در نظام اسلامی باید با سایر نظام‌های سیاسی متفاوت باشد. براساس نقل معروف «الناس بامرائهم اشبه منهم ببابائهم» که مردم را به حاکمان نسبت به پدرانشان، شیوه تر می‌داند، رفتار یک مسئول در نظام اسلامی باید طوری باشد که مردم او را الگوی خود قرار بدهند. از آنجایی که رفتار و سبک زندگی رهبران و کارگزاران یک جامعه می‌تواند بیانگر سبک زندگی جامعه خود نیز باشد، مسئله این است که آیا سبک زندگی کارگزاران سیاسی مطابق با الگوی عملی اسلامی ایرانی پیشرفت است؟

این پژوهش با هدف ارائه الگوی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی

اسلامی- ایرانی پیشرفت انجام شده است. مسئله اصلی در این پژوهش از اینجا نشأت می‌گیرد که کشورها در قالب سیاست‌گذاری‌هایشان تلاش به سوی موفقیت و کامیابی را در دستور کار دارند و موفقیت به جز قرار گرفتن در مسیر بومی پیشرفت کشورها حاصل نمی‌شود. از آن جایی که سبک زندگی بخش اساسی و حقیقی پیشرفت است باید به این امر بیش از گذشته توجه شود. در این راستا یکی از مقولاتی که در سبک زندگی جای تحقیق و بررسی بیشتری دارد سبک زندگی کارگزاران سیاسی است. رفتار درست و سنجیده کارگزاران در استحکام پایه‌های حکومت و ماندگاری آن نقشی اساسی دارد و این کار جز پا انتخاب افرادی لائق و شایسته و توجه به تربیت سیاسی مستمر آنان امکان پذیر نیست، چرا که ممکن است مقام و قدرت به تدریج سبب انحراف و یا تغییر ماهیت آنان گردد. بنابراین انتخاب و انتصاب مسئولین رده‌های مختلف اداری و اجرایی، یکی از مسایل مهم و ضروری و از وظایف خطیر حکومت اسلامی است؛ چرا که مهم‌ترین عامل دوام یک نظام و حکومت، فرزانگی و شایستگی مسئولین و کارگزاران آن نظام می‌باشد. اگر مدیران شایسته و تربیت‌یافته در رأس سازمان‌ها قرار گیرند، کیفیت فعالیت‌های سازمانی به طور فزاینده‌ای بهبود خواهد یافت. زیرا مدیریت شایسته، محور اصلی توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ملت‌ها به شمار می‌آید. بنابراین انتخاب و انتصاب افراد در رده‌های مختلف سازمانی باید براساس معیارها و ملاک‌هایی باشد تا افراد شایسته جهت تصدی پست‌های سازمانی انتخاب و به کار گمارده شوند. از این رو، نظام اسلامی باید با الگوگیری از سبک زندگی اسلامی و ایرانی زمینه و شرایط لازم را برای تربیت سیاسی کارگزاران خود فراهم نماید. گسترش ارزش‌های اسلامی در جامعه برای تمدن‌سازی اسلامی با اصلاح سبک زندگی کارگزاران امکان می‌یابد.

نظر به اهمیت موضوع بر محققان و صاحب نظران است که عزم خود را در دستیابی به الگویی جامع جزم کرده و حرکت نظام مندی را در این راستا آغاز کنند. اما دغدغه اصلی که اسباب پرداختن به تحقیق پیش رو را فراهم کرده است، اهمیت موضوع و خلاء‌های موجود در این زمینه است. تمرکز این پژوهش بر کارگزاران سیاسی استان فارس است و لذا سوال اصلی در پژوهش حاضر این است که آیا سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ با شاخص‌های سبک زندگی اسلامی- ایرانی مطابقت دارد؟ از مولفه‌های سبک زندگی فردی و اجتماعی کارگزاران سیاسی در

مطالعات میاز فرهنگی

اسلام تقوا، عدالت، امانت داری، تواضع و فروتنی، ساده زیستی و قناعت، توجه به کرامت انسان‌ها (تکریم انسان‌ها)، صداقت و راستی، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، مشورت و هم فکری، تخصص و تعهد می‌توان اشاره کرد که این مولفه‌های مطلوب سبک زندگی کارگزاران سیاسی از قرآن کریم، سنت مخصوصین (ع) و عقل استخراج شده است؛ که آنها را برای بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهیم تا مشخص شود سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ چگونه است و آیا با سبک زندگی اسلامی- ایرانی مطابقت دارد؟

۱. ادبیات پژوهش

۱-۱. ادبیات نظری

در این قسمت به تشریح مفهوم سبک زندگی کارگزاران سیاسی و الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت می‌پردازیم.

سبک زندگی، روش‌های زندگی را نشان داده به معنای روش خاص زندگی و فعالیت یک شخص یا گروه آمده است. تعاریف سبک زندگی در سه رویکرد اساسی قابل بحث است.

۱- رویکرد جامعه شناسانه که سبک زندگی را از جنس رفتار دانسته و ارزش‌ها و نگرش‌ها را کنار می‌گذارد. در این دیدگاه، سبک زندگی چارچوبی منظم از رفتار‌های جمعی و فردی است که در عرصه‌هایی خاص از زندگی به صورت نمادین ظهور می‌کند (گیدنر، ۱۳۷۷: ۲۰) و بر محورهای مصرف، اصول اخلاقی، ارزشی و زیباشناختی انسجام می‌یابد (وبلن، ۱۳۸۳: ۱۳) و مستلزم انتخاب از میان عناصر متنوع در دنیای جدید و مدرنیته است (گیدنر، ۱۳۸۷: ۱۲۱). این انتخاب بر محور مصرف و در محدوده‌ی ساختار طبقه و گروه منزلتی است (زیمل، ۱۳۸۲: ۵۶) و گروه‌های منزلت با توجه به اصول مصرف خود از محصولات طبقه‌بندی شده که منجر به هویت بخشی به افراد، طبقات و گروه‌های منزلتی شده و وحدت و تمایز را به همراه دارد سبک خاصی از زندگی را نشان می‌دهند (Weber, 1946: 193).

در همین حال سبک زندگی مجموعه منسجم از رفتارها و فعالیت‌های یک فرد در جریان زندگی روزمره مثل شیوه پوشش، معماری، اوقات فراغت، تغذیه و نوع مناسبات

اجتماعی و فرهنگی است (رحمانی فیروز جاه و سهرابی، ۱۳۹۲: ۲۴) و دو مفهوم دارد:
الف: سبک زندگی شاخصی برای تعیین طبقه اجتماعی است.

ب: سبک زندگی جایگزین طبقه اجتماعی است. در این معنا سبک زندگی، در متن تغییرات فرهنگی مدرنیته و رشد فرهنگ مصرف گرایی معنا می‌یابد (چاوشیان، ۱۳۸۱: ۶).

۲- رویکرد فرهنگی سبک زندگی را عنصری متکثر و نامنسجم می‌داند و به شیوه‌ی زمانی و تاریخی تحلیل می‌کند. این تعاریف، نگاهی نمادین به سبک زندگی دارد؛ یعنی مردم در زندگی خود چه می‌پوشند، چه می‌خورند، اوقات فراغتشان را چگونه می‌گذرانند چه معنایی از چیزهای مورد استفاده خود افاده می‌کنند. مایلز مطالعات فرهنگی را به نحوی تماشای تلویزیون و استفاده از غذای آماده و اموراتی از این قبیل تعریف می‌کند (Miles, 1998: 11). ژان بوردیو می‌گوید: نابودی کالاها منع ارزش نمادین جامعه به حساب آمده و سبک زندگی را نشان می‌دهد. از رهگذار مصرف چیزهای اضافی و زاید است که فرد احساس وجود و زندگی می‌کند (بوردیو، ۱۳۹۰: ۴۶-۴۹). جان استوری نقش مصرف را در ایدئولوژی حاکم بر آن می‌داند. ایدئولوژی مصرف چنین القاء می‌کند که معنای زندگی را در آنچه مصرف می‌کنیم باید جست، نه در آنچه تولید می‌کنیم (استوری، ۱۳۸۹: ۲۶۵).

۳- رویکرد روان‌شناسانه که توجه به هدف زندگی، ارزش‌ها و نگرش‌ها را مولد سبک زندگی می‌داند. آدلر سبک زندگی را چنین تعریف می‌کند: دنیایی که انسان در آن زندگی می‌کند سبک زندگی او را می‌سازد. زندگی انسان هم به محیط اطراف او و میزان تأثیرپذیری از آن و هم به هدف و تفسیر او از دنیای خود برمی‌گردد که در امتداد رفتار کودکی اوست (Adler, 1929: 44).

با تأمل و نقد ادبیات موجود، متوجه تکثر معنی و دیدگاه‌هایی هستیم که اولاً از جنبه توصیفی و تبیینی به مسئله پرداخته و ثانیاً فاقد انسجام لازم برای ارائه تعریف واحد هستیم، تا جایی که سوبل تصریح می‌کند: «تقریباً هیچ توافق تجربی یا مفهومی درباره اینکه چه چیز سازنده سبک زندگی است، وجود ندارد» (Sobel, 1987: 2). مفهوم Life Style با مصاديق مد، اوقات فراغت، مصرف، اقتصاد، رقابت، تکثر و تنوع، خودنمایی و رفتارهای متظاهرانه نمایان می‌شود. به عبارت دیگر از طریق نمادهایی شناخته می‌شود که ییانگر ترجیح و انتخاب رفتارها است. بریک می‌گوید: سبک زندگی ریشه در چیزی به

مطالعات میاز فرهنگی

نام «نمادگرایی ظاهر» دارد (Brake, 1980: 14).

با توجه به اینکه تعاریف پیش گفته با رویکردهایی که اتخاذ نموده است در بافت و ساخت فرهنگ غرب ارائه شده است. باید تعریفی از سبک زندگی ارائه گردد که با باورها و ارزشها و رفتارهای برآمده از متن و بطن تعالیم و احکام اسلامی سازگار باشد. از آن جا که جامعه ایران یک جامعه دین دار، دین محور و خدامحور است باید سبک زندگی را هم مناسب با فرهنگ دینی جامعه تدوین کرد. لذا برای رسیدن به سبک زندگی اسلامی باید حیات طبیه را ملاک و معیار خود قرار دهیم که پایه‌های حیات طبیه در قرآن کریم و سنت موصومین (ع) ذکر شده است. که در این راستا به استخراج مولفه‌های سبک زندگی مطلوب کارگزاران سیاسی از دیدگاه قرآن، سنت موصومین (ع) و عقل پرداخته ایم که این مؤلفه‌ها شامل: تقوا، عدالت، امانت‌داری، تواضع و فروتنی، توجه به کرامت انسان‌ها (تکریم انسان‌ها)، صداقت و راستی، ساده زیستی و قناعت، مسئولیت‌پذیری، قانون‌مداری، تخصص، مشورت و همفکری و تعهد می‌باشد که باید ملاک و معیار کارگزاران سیاسی قرار بگیرد.

در خصوص مفهوم کارگزاران سیاسی نیز باید گفت: کارگزار در سیستم حکومتی، عبارت از عاملی است که در حوزه‌ی کاری مربوط به خود به انجام یک نقش و ایفای یک وظیفه و تحقق آن می‌پردازد. با تعریفی که از کارگزار، یا عامل درون سیستم حکومتی، نمودیم. می‌توانیم سلسله مراتبی را برای کارگزاران در نظام اسلامی و سیستم حاکمیت به گونه‌ی ذیل ترسیم نماییم.

۱- رهبری، به عنوان رئیس اول حکومتی که به ایفای رسالت و کارگزاری عالی مبادرت می‌نماید.

۲- رؤسای قوای دولت، که در رأس هر یک از قوه‌های حاکمیت، کارگزاری نموده و به انجام وظیفه‌ی الهی، در درون سیستم حاکمیت می‌پردازند.

۳- وزیران و کارگزارانی که وابسته به مقام دولت (مقام اجرایی)، به کارگزاری نظام اشتغال دارند.

۴- نمایندگان و کارگزارانی که در مقام تقنیستی، به ایفای وظیفه‌ی کارگزاری مبادرت می‌نمایند.

۵- کارگزارانی که در درون تشکیلات دولت (مقام قضایی)، به انجام وظیفه خدمت‌گزاری مشغولند.

و تمام زیربخش‌ها و زیرمجموعه‌هایی که مشروعیتشان را از حاکمیت می‌گیرند و وابسته به هر یک از مجموعه‌های ذکر شده در بالا هستند، چرخه‌ی کارگزاری حاکمیت اسلامی و دینی را تشکیل می‌دهند. با چنین تصویری، کارگزاری، همه‌ی سطوح مدیریتی نظام و سیستم حاکمیت را از بالاترین فرد گرفته تا پایین‌ترین در بر می‌گیرد و آنها را به عنوان کارگزاران نظام اسلامی شناسایی می‌کند. کارگزاری در سیستم حکومت دینی از مکانیسمی ویژه برخوردار است و کاملاً صبغه‌ی دینی دارد و نمی‌تواند همچون سیستم‌های بشری، معطوف به مقوله‌هایی همچون قدرت، سود و لذت باشد، بلکه ساختار کارگزاری دینی معطوف به ارزش‌ها و سنن الهی و بایدها و نبایدهایی اخلاقی، حقوقی، اجتماعی و سیاسی است که به لحاظ محتوا، آن را از سیستم‌های کارگزاری بشری کاملاً متمایز و جدا می‌سازد (فارابی، ۱۳۷۹: ۱۸۵).

اما در خصوص تعریف الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت باید گفت: الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، به مجموعه‌ی نظام‌مندی از مفاهیم، اصول موضوعی، قوانین و راهبردها اطلاق می‌شود که در ساختاری منطقی و مبتنی بر مبانی معرفت شناختی و هستی شناختی اسلام و در چارچوب حقوق و اخلاق اسلامی به تحلیل وضعیت موجود ایران و تبیین وضعیت مطلوب آن و ارائه‌ی راهبردهایی برای تغییر وضعیت موجود می‌پردازد. الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت «نسخه راهبردی که مولفه‌های جهان‌بینی حاکم بر تمدن اسلامی- ایرانی را ارائه می‌دهد» به عبارت دیگر مدلی از خرد و اندیشه‌ی ایرانی می‌باشد برای رسیدن به آرمان اسلامی (امرائی، ۱۳۸۸: ۴۲). الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت قرار است در هم ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و تمامی شئون نظام جمهوری اسلامی، به مثابه نقشه‌ای جامع، فرا روی سازمان‌ها و مسئولان و مدیران قرار گیرد تا براساس این نقشه ترسیمی (الگوی مطلوب) کشور در تمام جهات خود را به سمت آرمان‌ها و ایده‌آلها به حرکت واداشته، چشم‌اندازهای مدنظر را محقق کند.

همان طور که گفته شد، مولفه‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی از منابع قرآن کریم، سیره مucchomien (ع) و عقل اخذ شده است. در جدول زیر این شاخص‌ها

مطالعات میاز فرهنگی

آورده شده است:

جدول ۱. مولفه های سیک زندگی کارگزاران سیاسی از منابع قرآن، سیره مucchomien (ع) و عقل

.....تحلیل نشانه‌شناسی موافع تحقق اقتصاد مقاومتی و ارائه راهکارها.....

مطالعات میاز فرنگی

تحلیل نشانه‌شناسنخی موانع تحقق اقتصاد مقاومتی و ارائه راهکارها

نام	مولفه های سبک زندگی کارگزاران سیاسی	نام
شوری، آیه ۳۲/۳۸: آل عمران، آیه ۱۵۹: خطبه ۵۳/خطبه ۵۴: حکمت ۳۲۱: ۱۶۴ و ۳۲۱ و ۵۴/مفید، ۱۳۸۳: ۱۴۵/دشتی، ۱۳۸۴: خطبه ۵۳/خطبه ۵۴: حکمت ۳۲۱: ۱۶۴ و ۳۲۱ و ۵۴/مفید، ۱۳۸۳: ۱۴۵/محلسی، ۱۴۰۳: اق، ج ۳۸: ۱۸۰/طباطبلی، ۱۴۱۷: اق، ج ۴: ۵۸/فراتی، ۱۳۸۹: ۱۰۵-۱۰۶/قاضی زاده، ۳۹: ۲۰-۲۸: ۳۸۴/مقریزی، ۱۴۲۰: اق، ج ۷: ۲۷۹-۲۸۱/استادی، ۱۳۶۰: ۳۱-۳۵/سبحانی، ۱۳۶۲: ۲۸/ابن شعبه حرائی، ۱۳۶۹: ۷/دلشد تهرانی، ۱۳۸۳: ۲۰-۲۸/قی، اق ۱۳۴۴: ۲۰-۲۸/مشورت و هم فکری ۱۱		
شوری، آیه ۳۲/۳۸: آل عمران، آیه ۱۵۹: خطبه ۵۳/خطبه ۵۴: حکمت ۳۲۱: ۱۶۴ و ۳۲۱ و ۵۴/مفید، ۱۳۸۳: ۱۴۵/دشتی، ۱۳۸۴: خطبه ۵۳/خطبه ۵۴: حکمت ۳۲۱: ۱۶۴ و ۳۲۱ و ۵۴/مفید، ۱۳۸۳: ۱۴۵/محلسی، ۱۴۰۳: اق، ج ۳۸: ۱۸۰/طباطبلی، ۱۴۱۷: اق، ج ۴: ۵۸/فراتی، ۱۳۸۹: ۱۰۵-۱۰۶/قاضی زاده، ۳۹: ۲۰-۲۸: ۳۸۴/مقریزی، ۱۴۲۰: اق، ج ۷: ۲۷۹-۲۸۱/استادی، ۱۳۶۰: ۳۱-۳۵/سبحانی، ۱۳۶۲: ۲۸/ابن شعبه حرائی، ۱۳۶۹: ۷/دلشد تهرانی، ۱۳۸۳: ۲۰-۲۸/قی، اق ۱۳۴۴: ۲۰-۲۸/مشورت و هم فکری ۱۱		

۲-۲-۱-ادیبات تجربی

از دری (۱۳۹۴) در مقاله‌ای با عنوان «بررسی مؤلفه‌های سبک زندگی از نگاه اسلام و ائمه (ع) و مقایسه آن با سبک زندگی سرمایه‌داری» به بررسی مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی از طریق مقایسه آن با سبک زندگی سرمایه‌داری پرداخته است. که ابتدا سبک زندگی را از دو دیدگاه اسلامی و سرمایه‌داری تعریف کرده است و سپس برای درک بهتر این مفهوم، مؤلفه‌هایی از قبیل الگوی مصرف، اوقات فراغت، فرهنگ عمومی، ساختار اقتصادی، ساختار اجتماعی، خانواده، تعلیم و تربیت، ارزش‌ها، علم، هویت و دینداری، در دو جامعه اسلامی و سرمایه‌داری مورد بررسی قرار داده است.

سید پورآذر (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان «مؤلفه‌های اخلاقی مصرف در سبک زندگی کارگزاران» به مؤلفه‌های اخلاقی که در اصلاح الگوی مصرف تاثیرگذار است و در روایات معصومین (ع) ذکر شده است اشاره می‌کند که شامل: میانه‌روی، قناعت، زهد است و به بررسی روش مصرف در سبک زندگی معصومین (ع) و دلیل تفاوت روش مصرف در سبک زندگی معصومین (ع) پرداخته و امام علی (ع) را به عنوان الگوی کارگزاران در مصارف زندگی معرفی می‌کند، همچنین به آثار ساده‌زیستی

مطالعات میاز فرهنگی

کارگزاران و مظاهر ساده زیستی در معیشت کارگزاران که شامل اکتفا بر ضروریات، پرهیز از ویژه‌خواری، فروتنی و گشاده‌رویی با تهی دستان است پرداخته است.

خطیی (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان «مروری بر شاخص‌های سبک زندگی اسلامی» بر مولفه‌های سبک زندگی اسلامی در بعد فردی عبارتند از: برنامه‌ریزی نیکو و برنامه‌های نیکو، نیکو گفتاری و کارهای نیکو، نیکو خوری و خوراک نیکو و نیک‌خوابی و رویاهای نیکو و مفاهیم دیگری همچون سلوک متواضعانه و در عین حال عزتمندانه، سلوک متبعدانه، عادلانه، متعادلانه، صادقانه، مسئولانه، مجاهدانه از مولفه‌های سلوک اجتماعی عاقلانه شمرده می‌شوند که معتقد است مجموع این مولفه‌ها، حیات طیبه انسانی و سبک زندگی اسلامی را تشکیل می‌دهند.

فائق (۱۳۹۳) در مقاله‌ای با عنوان «آسیب‌شناسی اخلاق سیاسی کارگزاران حکومت از دیدگاه نهج البلاغه» بیان می‌کند که کارگزاران حکومتی، به دلیل برخورداری از منصب و جایگاه حکومتی ممکن است دچار آفات و آسیب‌هایی شوند. این آسیب‌ها به آسیب‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و اعتقادی تقسیم می‌شود که به شناخت این آسیب‌ها با عنایت به سیره سیاسی امام علی (ع) پرداخته شده است. مهمترین مصداق هایی که امام علی (ع) در نهج البلاغه مورد توجه و تأکید قرار داده‌اند، عبارت است: از سازش کاری، وابستگی به بیگانگان، دنیا طلبی و بی توجهی به اصل مشورت است که به توضیح هر یک از این موارد پرداخته است.

فرضی شوب (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان «مؤلفه‌های سبک زندگی با نگاهی به سیره و سخنان پیامبر (ص)» به تعریف سبک زندگی، آسیب‌شناسی سبک زندگی معاصر، مؤلفه‌های سبک زندگی غربی ماده‌گرایی، مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی با تکیه بر سیره و سخنان پیامبر (ص) از جمله: بخشش و گذشت، عفو و گذشت در میدان جنگ، عفو اسرا و بی‌پناهان، عفو افراد خانواده و گذشت از خطای همسر و فرزندان، عفو در اجرای حدود الهی، صله رحم، کمک‌رسانی به خویشان، اعتدال و میانه‌روی، میانه‌روی در تهیه اسباب زندگی و دوری از تجمل‌گرایی، ساده‌زیستی، رعایت حقوق مردم، رعایت حقوق مالی، حفظ منزلت، آبرو و آسایش، صبر و ... پرداخته است.

برزگر (۱۳۹۵) در مقاله‌ای با عنوان «شاخص‌های مطلوب سبک زندگی کارگزاران

نظام مردم سالار دینی ایران» به بررسی شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران از دیدگاه نهج البلاغه به عنوان منبع معرفتی در اندیشه سیاسی اسلام و سیره حضرت علی(ع) به عنوان الگوی کارگزار حکومتی در اسلام پرداخته است که با روش تحلیل محتوا، در سه بعد اعتقاد، اخلاق و رفتار سیاسی استخراج شده است.

rstmi(۱۳۹۲) در مقاله «نگاهی به نظریه‌های سبک زندگی» به تعریف سبک زندگی، مولفه‌های سبک زندگی، طبقه و سبک زندگی و به نظریه‌های تورشتاین، وبلن، جورج زیمل، مارکس وبر، پیر بوردیو در مورد سبک زندگی می‌پردازد.

حسین شریفی(۱۳۹۱) در کتابی با عنوان «همیشه بهار، اخلاق و سبک زندگی اسلامی» پس از معناشناسی آداب و سبک زندگی به مباحث بنیادین و بیان مبانی پرداخته شده و سپس حوزه‌های مختلف زندگی از منظر دین به تفصیل ذکر شده است: سبک زندگی اسلامی در اوقات فراغت، در شادی و نشاط، در علم‌آموزی، در ارتباط با دیگران، در روابط خانوادگی و در کسب و کار می‌پردازد.

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود پژوهش‌های فوق صورت پذیرفته، اما وجه تمایز پژوهش حاضر با کارهای گذشته، ارائه مولفه‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی طبق نظارت نخبگان این حوزه و تبیین و توصیف هر مولفه، طراحی الگوی سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر مبنای الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفته، استفاده از روش‌های کمی و کیفی برای رسیدن به نتایج پژوهش، همچنین تمرکز این پژوهش بر کارگزاران سیاسی استان فارس می‌توان ذکر کرد. با عنایت به مطالعات موجود و بررسی و مرور سوابق پژوهشی، مشخص می‌شود که کار پژوهشی و یا مطالعاتی مبنی بر بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس در دوره سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ انجام نشده است.

۲. روش پژوهش

با توجه به تحولات پارادایمیک در حوزه روش‌شناسی در دهه‌های اخیر و توجه غالب روش‌شناسان حوزه علوم انسانی به روش تلفیقی به عنوان ترکیب رویکردهای کمی و کیفی و با عنایت به موضوع این پژوهش در مورد سبک زندگی و الگوی اسلامی ایرانی پیشرفته که بیشتر امری کیفی است روش تلفیقی (آمیخته) نسبت به پژوهش‌های یک بعدی برتری دارد. در زمینه‌ی عنوان پژوهش، هر دو نوع روش کمی و کیفی قابل

مطالعات میاز فرهنگی

انجام است. کیفی بودن ماهیت پژوهش اقتضا می کند که از روش های تجزیه و تحلیل کیفی نظری مصاحبه های میدانی نیز در کنار روش کمی نظری تجزیه و تحلیل داده های پرسشنامه استفاده گردد. از طرفی تحقیق در مورد سبک زندگی و الگوی پیشرفت یک نوع تحقیق توصیفی و تبیینی است که یکی از مهم ترین روش های تحقیق توصیفی، تحقیق پیمایشی یا زمینه یابی است.

۳. تکنیک گردآوری اطلاعات

ابزار اصلی گردآوری اطلاعات در این پژوهش شامل مطالعات کتابخانه ای، بررسی اسناد و مدارک، پرسشنامه در سه سطح کارگزاران، کارمندان و ارباب رجوع می باشد. هم چنین جهت استخراج مبانی سبک زندگی کارگزاران سیاسی، از قرآن، سنت معصومین (ع) و عقل استفاده شده است.

روش نمونه گیری با استفاده از روش دلفی و استفاده از نظرات نخبگان و صاحب نظران و اینکه در هر مرحله از روش دلفی، ۱۵ نفر کفايت دارد، لذا به صورت تصادفي و در دسترس اقدام به نمونه گیری از بین نخبگان شده است و در سه مرحله و در هر مرحله ۱۵ نفر از نخبگان مورد توجه قرار گرفته است و در نهايیت به نمونه ای ۴۵ نفری تحلیل شده است. جامعه آماری این تحقیق کارگزاران سیاسی استان فارس از سال ۱۳۹۶-۱۳۹۲ را شامل می شود. تعداد ۵۰۹ نفر از افراد جامعه آماری به صورت نمونه براساس محاسبه حجم نمونه آماری برابر فرمول کوکران مشخص گردید. روش انتخاب جامعه نمونه بین گونه بوده است که ابتدا فهرست شهرستان های استان فارس لیست شدند و از میان آنها پنج شهرستان استان فارس شامل: کوار، کازرون، مرودشت، نورآباد، شیراز به قيد قرعه انتخاب گردیدند. پس از انتخاب شهرستان ها، جامعه نمونه به سه قسمت کارگزاران، کارمندان، ارباب رجوع تقسیم شدند که تعداد ۱۳۸ پرسشنامه برای کارگزاران، تعداد ۱۷۲ پرسشنامه برای کارمندان و تعداد ۱۹۹ پرسشنامه به ارباب رجوع اختصاص یافت و به صورت تصادفي توزيع و جمع آوري گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمارهای استنباطی از قبیل آزمون t تک نمونه ای و t مستقل، تحلیل واریانس یک طرفه برای آزمون فرضیه های اصلی و فرعی مورد نظر و تعیین رابطه معناداری میان آنها بهره برداری شده است.

جهت بررسی روایی در این پژوهش برای انتخاب صحیح مؤلفه‌ها ابتدا پرسشنامه‌ای تهیه شد و توسط ۳۰ تن از استادی و صاحب‌نظران تکمیل شد، که آن‌ها از بین مؤلفه‌های معرفی شده به ۱۲ مورد مؤلفه که بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده بودند برگزیده شدند و این مؤلفه‌ها برای پرسشنامه نهایی پژوهش استفاده شدند. پس از تدوین پرسشنامه نهایی در چندین مرحله از استادی در مورد سوالات پرسشنامه نظرخواهی شد و سرانجام پرسشنامه نهایی آماده شد. هم چنین در این پژوهش به منظور برآورد ضریب پایایی ابزار آزمون از روش «آلفای کرونباخ» استفاده شده است. از ضریب مذکور معمولاً برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری از جمله پرسشنامه یا آزمون‌هایی که خصیص‌های مختلف را اندازه‌گیری می‌کند، استفاده می‌شود. در تحقیق حاضر، ضریب آلفای محاسبه شده برای کل پرسشنامه با توجه به اینکه از مقدار ۰/۸ بسیار بیشتر است لذا با اطمینان بالایی پایایی پرسشنامه‌ی تحقیق تائید می‌گردد. لازم به ذکر است که کلیه ضرایب آلفای محاسبه شده برای مؤلفه‌ها نیز از مقدار ۰/۸ بیشتر بوده و نشان از پایایی بالای ابزار اندازه‌گیری می‌باشد.

۴. تجزیه و تحلیل داده‌ها

در جدول زیر داده‌های توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است

جدول ۳. تجزیه و تحلیل داده‌های توصیفی

ارباب رجوع	کارگزاران	کارمندان	گروه‌ها	
			متغیرها	
۴۵	۴۳	۴۴	شیاز	
۵۸	۳۹	۶۰	کازرون	
۳۲	۱۷	۲۳	مرودشت	
۲۷	۱۸	۲۰	نورآباد	
۳۷	۲۱	۲۵	کوار	
۱۹۹	۱۳۸	۱۷۲	کل	
۵۰	۱	۲۴	۳۰ سال و کمتر	
۵۸	۱۳	۵۱	۳۱ تا ۳۵ سال	
۴۶	۲۰	۴۲	۳۶ تا ۴۰ سال	
۲۵	۳۹	۲۹	۴۱ تا ۴۵ سال	
۱۸	۶۳	۲۴	بیشتر از ۴۵ سال	

مطالعات میاز فرهنگی

ارباب رجوع	کارگزاران	کارمندان	گروهها	
			بدون پاسخ	متغیرها
۲	۲	۲	بدون پاسخ	
۱۹۹	۱۳۸	۱۷۲	کل	
۵۶	۸	۳۸	مجرد	
۱۲۸	۱۲۰	۱۱۴	متاهل	
۱۵	۱۰	۲۰	بدون پاسخ	
۱۹۹	۱۳۸	۱۷۲	کل	
۱۲۲	۱۲۷	۱۰۳	مرد	
۶۸	۶	۵۹	زن	
۹	۵	۱۰	بدون پاسخ	
۱۹۹	۱۳۸	۱۷۲	کل	
۶۷	۱۲	۱۰	دبیلم	
۲۱	۵۲	۱۲	کارداشی	
۸۰	۶۹	۸۲	کارشناسی	
۲۷	۰	۶۱	کارشناسی ارشد	
۰	۴	۰	بدون پاسخ	
۴	۱	۷	دکترا	
۱۹۹	۱۳۸	۱۷۲	کل	
۵۹	۲	۴۰	۱ تا ۵ سال	
۵۰	۱۳	۴۷	۶ تا ۱۰ سال	
۳۷	۲۱	۳۷	۱۱ تا ۱۵ سال	
۱۱	۲۶	۱۹	۱۶ تا ۲۰ سال	
۱۵	۷۶	۲۷	سال به بالا	
۳۷	۰	۲	بدون پاسخ	
۱۹۹	۱۳۸	۱۷۲	کل	

جدول ۳ نشان می‌دهد که ۱۷۲ نفر از پاسخگویان کارمند، ۱۳۸ نفر کارگزار و ۱۹۹ نفر ارباب رجوع می‌باشند که در پنج شهر استان فارس (شیراز، کازرون، مرودشت، نورآباد و کوار) توزیع شده‌اند. از نظر توزیع گروه سنی، در بین کارمندان بیشترین توزیع ۵۱ نفر در گروه سنی ۳۱ تا ۳۵ سال بودند، در بین کارگزاران ۶۳ نفر بیشتر از ۶۵ سال سن و بیشترین ارباب رجوعان در سن ۳۱ تا ۳۵ سال قرار داشته‌اند.

همچنین این جدول نشان می‌دهد که ۱۱۴ نفر از ۱۷۲ کارمندان متاهل، ۱۲۰ نفر از کارگزاران متاهل و ۱۲۸ نفر از ارباب رجوع متاهل بوده‌اند. از نظر توزیع جنسیت، جدول ۲ نشان می‌دهد که ۱۰۳ نفر از پاسخگویان کارمند مرد و ۵۹ نفر آنها زن می‌باشند، ۱۲۷ نفر از کارگزاران مرد و ۶ نفر آنها زن و در نهایت از ۱۹۹ نفر ارباب رجوع،

تحلیل نشانه‌شناسنخی موضع تحقق اقتصاد مقاومتی و ارائه راهکارها

۱۲۲ نفر مرد و ۶۸ نفر زن بودند.

از نظر سطح تحصیلات جدول ۲ نشان می‌دهد که اکثر پاسخگویان کارمند تحصیلات کارشناسی و کارشناسی ارشد دارند، اکثر پاسخگویان کارگزار تحصیلات کارданی و کارشناسی داشته و اکثر پاسخگویان ارباب رجوع تحصیلات کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد داشته‌اند. هم چنین بیشترین سابقه شغلی در گروه کارمندان بین ۶ تا ۱۰ سال سابقه، در گروه کارگزاران بیش از ۲۰ سال سابقه کاری داشتند.

۵. تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها

در ذیل فرضیات پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد:
فرضیه اصلی: سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر مبنای الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت از دیدگاه کارمندان، کارگزاران و ارباب رجوع تفاوت دارد.

جدول ۴. نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیر سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر حسب گروه پاسخگو

Sig	F	انحراف معیار	میانگین	تعداد	گروه‌ها	متغیرها
۰/۰۰۰۱	۳۲/۴۶	۰/۷۲	۳/۵۵	۱۷۲	کارمندان	سبک زندگی کارگزاران سیاسی
		۰/۳۲	۴/۰۳	۱۳۸	کارگزاران	
		۰/۷۴	۲/۳۷	۱۹۹	ارباب رجوع	
		۰/۷۰	۳/۶۱	۵۰۹	کل	

جدول ۴ نشان می‌دهد که سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر حسب نوع پاسخگویان (کارمند، کارگزار و ارباب رجوع) در سطح $p < 0.01$ تفاوت معناداری دارد. مقایسه میانگین‌ها نشان می‌دهد که میزان سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت یکسان نیست. سطح معناداری بدست آمده ($0/0001$) بیانگر این است که فرضیه صفر پژوهش مبنی بر وجود شباهت در سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت رد شده است.

مطالعات میاز فرهنگی

جدول ۵. نتایج آزمون تعقیبی متغیر سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر حسب گروه پاسخگو

متغیر وابسته	گروه‌ها	گروه‌ها	میانگین تفاوت	خطای استاندارد	سطح معناداری
سبک زندگی کارگزاران سیاسی	کارمندان	کارگزاران	۰/۴۸۰	۰/۰۷۴	۰/۰۰۱
	ارباب رجوع		۰/۱۷۷	۰/۰۶۸	۰/۰۳۴
	ارباب رجوع	کارگزاران	۰/۶۵۸	۰/۰۷۲	۰/۰۰۱

جدول ۵ نشان می‌دهد که کارگزاران شاخص‌های سبک زندگی خود را بیشتر از کارمندان و ارباب رجوع بر مبنای الگوی اسلامی-ایرانی ارزیابی کرده‌اند و کارمندان و خصوصاً ارباب رجوع شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی را کمتر گزارش کرده‌اند.

فرضیه فرعی: مصادیق ارزش‌های اخلاقی فردی و اجتماعی (تقوا، عدالت، امانت داری، تواضع و فروتنی، توجه به کرامت انسانها (تکریم انسان‌ها)، صداقت و راستی، ساده زیستی و قناعت، مسئولیت‌پذیری، قانون مداری، تخصص، مشورت و هم فکری و تعهد) در سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر مبنای الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت از دیدگاه کارمندان، کارگزاران و ارباب رجوع تفاوت دارد.

جدول ۶: نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیر شاخص‌ها در سبک زندگی کارگزاران

سیاسی بر حسب گروه پاسخگو

متغیرها	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	F	sig
تقوا	کارمندان	۱۷۲	۳/۶۲	۰/۷۷	۵۲/۲۴	۰/۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۲۰	۰/۴۷		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۹	۰/۸۰		
	کل	۵۹	۲/۶۹	۰/۷۸		
عدالت	کارمندان	۱۷۲	۳/۴۳	۰/۸۱	۷۴/۴۶	۰/۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۲۶	۰/۴۷		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۰	۰/۸۳		
	کل	۵۹	۲/۶۱	۰/۸۴		
امانت داری	کارمندان	۱۷۲	۳/۸۳	۰/۷۳	۴۸/۱۰	۰/۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۳۸	۰/۵۰		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۶۶	۰/۷۲		
	کل	۵۹	۲/۹۱	۰/۷۳		
تواضع و فروتنی	کارمندان	۱۷۲	۳/۶۶	۰/۸۱	۳۸/۰۹	۰/۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۱۹	۰/۴۹		

تحلیل نشانه‌شناسنخی موضع تحقق اقتصاد مقاومتی و ارائه راهکارها

متغیرها	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	sig	F
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۴۳	۰/۹۲		
	کل	۵۰۹	۳/۷۱	۰/۸۴		
توجه به کرامت انسان‌ها	کارمندان	۱۷۲	۳/۷۰	۰/۸۵	۰/۰۰۰۱	۳۸/۵۰
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۱۴	۰/۵۵		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۲	۰/۹۸		
	کل	۵۰۹	۳/۶۷	۰/۹۰		
صداقت و راستی	کارمندان	۱۷۲	۳/۵۷	۰/۸۴	۰/۰۰۱	۶/۸۹
	کارگزاران	۱۳۸	۳/۸۳	۰/۶۴		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۵۱	۰/۸۸		
	کل	۵۰۹	۳/۶۲	۰/۸۲		
ساده زیستی و قناعت	کارمندان	۱۷۲	۳/۷۰	۰/۸۵	۰/۰۰۰۱	۳۸/۵۰
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۱۴	۰/۵۵		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۲	۰/۹۸		
	کل	۵۰۹	۳/۶۷	۰/۹۰		
قانون‌مداری	کارمندان	۱۷۲	۳/۵۷	۰/۸۴	۰/۰۰۰۱	۴۷/۷۴
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۰۶	۰/۴۷		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۱	۰/۷۹		
	کل	۵۰۹	۳/۶۰	۰/۷۹		
مسئولیت پذیری	کارمندان	۱۷۲	۳/۴۶	۰/۹۰	۰/۰۰۰۱	۲۵/۵۵
	کارگزاران	۱۳۸	۳/۸۲	۰/۴۹		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۱۴	۰/۹۹		
	کل	۵۰۹	۳/۳۳	۰/۸۹		
مشورت و همفکری	کارمندان	۱۷۲	۳/۱۲	۰/۹۹	۰/۰۰۰۱	۴۶/۱۵
	کارگزاران	۱۳۸	۳/۹۲	۰/۵۶		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۲/۹۰	۱/۱۷		
	کل	۵۰۹	۳/۲۵	۱/۰۶		
تخصص	کارمندان	۱۷۲	۳/۳۶	۰/۹۸	۰/۰۰۰۱	۱۲/۴۱
	کارگزاران	۱۳۸	۳/۷۷	۰/۵۷		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۱	۰/۹۶		
	کل	۵۰۹	۳/۴۵	۰/۹۰		
تعهد	کارمندان	۱۷۲	۳/۸۳	۰/۹۸	۰/۰۰۳	۵/۵۸۴
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۱۴	۰/۶۱		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۸۵	۰/۹۲		
	کل	۵۰۹	۳/۹۲	۰/۸۸		

جدول ۶ نشان می‌دهد که شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی شامل تقوی، عدالت، امانت‌داری، تواضع و فروتنی، توجه به کرامت انسانی، صداقت و راستی،

مطالعات میاز فرهنگی

ساده‌زیستی و قناعت، قانون مداری، مسئولیت پذیری، مشورت و همفکری، تخصص و تعهد بر حسب نوع پاسخگویان (کارمند، کارگزار و ارباب رجوع) در سطح $p < 0.01$ تفاوت معنا داری دارد. مقایسه این میانگین‌ها نشان می‌دهد که میزان شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت یکسان نیست. سطح معناداری بدست آمده (0.0001) بیانگر این است که فرضیه صفر تحقیق مبنی بر وجود شباهت در شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت از نظر پاسخگویان رد شده است (به دلیل اینکه مقدار Sig یا عدد معناداری از 0.0001 است که از 0.01 کمتر است در نتیجه رابطه معناداری بین شاخص‌ها و سبک زندگی کارگزاران وجود دارد).

۶. نتیجه‌گیری و پیشنهادات

تأثیر تمدن غربی بر سبک زندگی جامعه ایران بسیار جدی است، تا حدی که باعث تغییراتی در سبک زندگی جامعه ایرانی و کارگزاران شده است. این در حالی است که اسلام دارای برنامه و روش روشن برای زندگی است. لذا ضرورت اصلاح سبک زندگی عموم مردم به ویژه کارگزاران یکی از الزامات پیشرفت و تمدن سازی اسلامی است که باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد.

این پژوهش که با هدف ارائه الگوی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت انجام شده است به دنبال ارائه الگویی برای کارگزاران بر مبنای اصول و ارزش‌های اسلامی است. براساس مطالعات صورت گرفته در حوزه‌های مختلف الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت و سبک زندگی، مؤلفه‌های مرتبط با سبک زندگی کارگزاران سیاسی برگرفته از قرآن، سنت مقصودین (ع) و عقل استخراج شده است. پس از تعیین مؤلفه‌های الگوی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، شاخص سازی مؤلفه‌های مذکور مبنی بر مبانی نظری و مصاحبه‌های اختصاصی با نخبگان، تعیین گردید که در نهایت آنها را جهت بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس به کار برد شد.

براساس یافته‌های حاصل از تحلیل داده‌ها، نشان می‌دهد که هر سه گروه پاسخگویان (کارمند، کارگزار، ارباب رجوع) سبک زندگی کارگزاران سیاسی را بر

مبنای الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت ارزیابی کرده‌اند. اما مقایسه میانگین شاخص‌ها از دیدگاه سه گروه پاسخگویان (کارمند، کارگزار، ارباب رجوع) نشان می‌دهد که شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی از دیدگاه کارگزاران بیشتر از دیدگاه کارمندان و ارباب رجوع است و کارمندان هم از ارباب رجوع بیشتر است. این امر نشانگر آن است که کارگزاران بیشترین میزان رضایتمندی را از خود دارند و ارباب رجوع بیشترین میزان نارضایتی را داشته‌اند. ارباب رجوع معتقد است که کارگزاران شاخص‌های سبک زندگی اسلامی- ایرانی را به طور کامل رعایت نمی‌کنند و وضعیت موجود آن‌ها تا رسیدن به وضعیت مطلوب سبک زندگی اسلامی- ایرانی فاصله دارد که نظام اسلامی باید با الگوگیری از سبک زندگی اسلامی و ایرانی زمینه و شرایط لازم را برای تربیت کارگزاران سیاسی به گونه‌ای که تمام ویژگی تربیت سیاسی را دارا باشند فراهم نماید و این میانگین فاصله موجود بین دیدگاه کارگزاران و ارباب رجوع را به حداقل ممکن کاهش دهد و در مسیر کسب رضایتمندی بیشتر ارباب رجوع گام بردارد. بنابراین گسترش ارزش‌های اسلامی در جامعه برای تمدن‌سازی اسلامی با اصلاح سبک زندگی کارگزاران امکان می‌یابد.

با توجه به نتایج تحقیق که نشانگر اثرگذاری سبک زندگی و شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت است، در ادامه پیشنهادهایی به منظور ارتقای نگرش‌ها و رفتارها و سطح زندگی کارگزاران ارائه می‌شود:

- تولید و ترویج فقه سیاسی روزآمد و تلاش برای عملی‌سازی معارف دین و تبدیل آنها به رفتار در زندگی فردی و اجتماعی کارگزاران
- عزم و تلاش نخبگان و اراده و عزم مسئولین، تولید فکر و تدوین و تصویب برنامه‌های اصلاحی
- شاخص‌های سبک زندگی در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و اقدامات دستگاه‌های حاکمیتی قرار گیرد.
- بر جسته‌سازی و محور قرار دادن مصاديق سبک زندگی اسلامی در تولیدات و محصولات فرهنگی اعم از دیداری و شنیداری، مجازی و مکتوب، اسباب بازی‌ها

مطالعات میاز فرهنگی

و بازی‌های رایانه‌ای، رسانه‌ها و صدا و سیما، منابر و وعظ و خطابهای، تربیون‌ها و سخنرانی‌ها و غیره.

- کمنگ ساختن مبانی غربی و مصادیق مادی سبک زندگی از طریق وسایل جمعی
- ارتقای توانایی تشخیص و تمیز راه حل درست از نادرست از طریق برهان و استدلال
- ارتقاء مهارت‌های تفکر تحلیلی از طریق دوره‌های آموزشی
- دوراندیشی مدیر و سیاست‌گذار، در نظر گرفتن منافع بلندمدت کارکنان، سازمان و جامعه و عدم محدود اندیشه و کوتاه نگری
- انتخاب راه حل هم راستا با اخلاقیات و معنویات حتی در سخت‌ترین مشکلات
- دوری از اسراف و تجمل گرایی به خصوص در زندگی شخصی و نیز در محیط‌های کاری
- داشتن حس قانع بودن و کاهش توقعات هم از لحاظ شغلی و هم از لحاظ زندگی و مادیات
- پرهیز از دنیاپرستی و عدم تأثیرپذیری از پست و مقام
- الگو بودن مدیر و سیاست‌گذار در رعایت ارزش‌های معنوی مانند راست‌گویی، درستکاری و پاسخگویی
- جذابیت مدیر و سیاست‌گذار از نظر ویژگی‌های رفتاری و شخصیتی
- الگو بودن مدیر و سیاست‌گذار از نظر انجام رفتارهای درست در موقعیت‌های گوناگون
- ایجاد زمینه برای نظارت عمومی (امر به معروف) و نظارت حکومتی بر عملکرد زندگی مسئولین
- توجه به روحیه تعاون و کار جمیعی و پرهیز از فردگرایی در حکومت و تصمیم‌گیری های اجتماعی.
- شایسته سalarی و شایسته گرینی و دوری از جناح بازی و باندگرایی
(انتخاب مدیران و سرپرستان براساس شایسته سalarی، مسئولیت‌پذیری و وجودان کاری انجام گیرد و دارای این شرایط باشد: انعطاف‌پذیر بوده، دارای عدالت و انصباط شغلی، زمینه‌ساز مشارکت در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی، ثبات در تصمیمات، مهارت تصمیم‌گیری در سیستم را افزایش دهد و از درک متقابل بالایی برخوردار باشند).

منابع

۱. اژدری، محمد (۱۳۹۴). بررسی مؤلفه‌های سبک زندگی از نگاه اسلام و ائمه علیهم السلام و مقایسه آن با سبک زندگی سرمایه‌داری، فرهنگ مردم ایران، شماره ۴۰ و ۴۱.
۲. استوری، جان (۱۳۸۹). مطالعات فرهنگی درباره فرهنگ عامه، مترجم حسین پاینده، چاپ دوم، تهران: آگاه.
۳. امرائی، حسن (۱۳۸۸). مهندسی سیاست. تهران. شوکا. چاپ اول.
۴. بروزگر، ابراهیم. امانلو، حسین (۱۳۹۵). شاخص‌های مطلوب سبک زندگی کارگزاران نظام مردم سالار دینی ایران، فصلنامه پژوهش‌های راهبردی سیاست، سال چهارم، شماره ۱۶.
۵. بوردیو، بی. بیر (۱۳۹۰). تمایز، نقد اجتماعی قضاوت‌های ذوقی، چاپ اول، ترجمه حسن چاووشیان، تهران: ثالث.
۶. چاووشیان، حسن (۱۳۸۱). سبک زندگی هویت اجتماعی، مصرف و انتخاب‌های ذوقی به عنوان تمایز و تشابه اجتماعی در دوره مدرنیته اخیر، رساله دکتری، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران.
۷. خطیبی، حسین؛ ساجدی، ابوالفضل (۱۳۹۲). مروری بر شاخص‌های سبک زندگی اسلامی، ادیان، مذاهب و عرفان: معرفت، شماره ۱۸۵.
۸. رحمانی فیروزجاه، علی؛ سهرابی، سعدیه (۱۳۹۲). سبک زندگی و دین داری، چاپ اول، تهران: نگاه بینه.
۹. رستمی، احسان؛ اردشیرزاده، مرجان (۱۳۹۲). نگاهی به نظریه‌های سبک زندگی، مطالعات سبک زندگی، شماره ۳.
۱۰. زیمل، گنورگ (۱۳۸۲). کلان شهر و حیات ذهنی، ترجمه یوسف ابازاری، نامه علوم اجتماعی، بهار، شماره ۳.
۱۱. سیدپور آذر، حسن (۱۳۹۲). مؤلفه‌های اخلاقی مصرف در سبک زندگی کارگزاران، فصلنامه مطالعات سبک زندگی، سال دوم، شماره ۳.
۱۲. شریفی، احمد حسین (۱۳۹۱). همیشه بهار، اخلاق و سبک زندگی اسلامی، نشر معارف.
۱۳. فارابی، ابونصر محمد (۱۳۷۹). اندیشه‌های اهل مدنیه فاضله. مترجم: دکتر سید جعفر سجادی، سازمان چاپ و انتشارات. چاپ اول.
۱۴. فائق، مجتبی (۱۳۹۳). آسیب‌شناسی اخلاق سیاسی کارگزاران حکومت از دیدگاه نهج البلاغه، علوم قرآن و حدیث: پژوهش‌های نهج البلاغه، شماره ۴۳.
۱۵. فرضی شوب، منیره و همکاران (۱۳۹۲). مؤلفه‌های سبک زندگی با نگاهی به سیره و سخنان پیامبر (ص)، مجموعه مقالات دانشگاه علامه طباطبائی، شماره ۲۸۶.

مطالعات میاز فرهنگی

۱۶. گیدنز، آنتونی (۱۳۷۷). پیامدهای مدرنیته، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: نشر نی.
۱۷. گیدنز، آنتونی (۱۳۸۷). سیاست، جامعه شناسی و نظریه اجتماعی، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: نشر نی.
۱۸. ویلن، تورستین (۱۳۸۳). نظریه طبقه مرفه، ترجمه فرهنگ ارشاد، نشر نی.
19. Adler, Alfred (1929), The Science of Living, New York, Inc.
20. Brake, M. (1980) The Sociology of Youth Culture and Youth Subcultures, London: Routledge.
21. Miles, S. (1998), Consumerism as a Way of Life, London: Sage.
22. Oxford Advanced Learners' Dictionary Life Style (2006), Oxford: Oxford University Press.
23. Sobel, Michel E. (1987), Lifestyle and Social Structure: Concepts, Definition and Analysis, Academin Press.
24. Weber, Max (1946), Essays in Sociology, Eds, H. H. Gerth and C. Wright Mills, New York. Oxford University Press, inc.